

El llac gelat, l'escenari estrella de l'hivern a Puigcerdà

Les condicions meteorològiques dels últims dies possibiliten la creació d'una de les imatges més esperades a la vila i que va impulsar l'any 1958 l'afició a l'hoquei gel

El llac gelat a Puigcerdà aquesta setmana / MIQUEL SPA

Les baixes temperatures i la neu caiguda el cap de setmana propicien durant uns dies una de les escenes esperades de l'hivern a la capital cerdana, la del llac completament congelat convertit en una terrassa. El llac de Puigcerdà és un dels paisatges més emblemàtics de la Cerdanya, especialment durant l'hivern quan les seves aigües es congelen, oferint una imatge espectacular que atrau tant residents com visitants. La congelació del llac no és un fet habitual i depèn de diverses condicions meteorològiques i climàtiques, que transformen la superfície del llac en una capa de gel espessa capaç de suportar activitats com el patinatge o el caminar sobre el llac. Aquest fenomen no només forma part de l'imaginari col·lectiu de la comarca, sinó que també ha estat recollit al llarg de la història com un esdeveniment de gran bellesa i singularitat.

Històricament, la congelació del llac de Puigcerdà ha estat un esdeveniment notable per la seva raresa i la seva bellesa. El fenomen

es produeix principalment durant els mesos de gener i febrer, quan les temperatures arriben a ser tan baixes com -5°C o fins i tot -10°C durant diverses jornades consecutives. La zona de la Cerdanya, amb una altitud aproximada de 1.200 metres, és propensa a aquests canvis bruscos de temperatura. Quan una massa d'aire fred s'instal·la sobre la regió, especialment sota condicions anticiclòniques de cel clar i calma, les aigües del llac comencen a congelar-se. Així, la falta de vent i la radiació nocturna permeten que la temperatura de l'aigua disminueixi ràpidament, formant una capa de gel que pot arribar a ser prou gruixuda per caminar-hi.

El llac de Puigcerdà ha estat un lloc d'activitat social i recreativa per a la comunitat local durant els períodes en què es congela completament. L'hivern és un moment en què tant els residents com els turistes es poden veure a la vora del llac, ja sigui gaudint de la vista o, més sovint, practicant activitats com el patinatge o caminant sobre el gel. Aquesta imatge del llac gelat s'ha convertit en una tradició visual de la comarca, associada al fred intens i al caràcter tranquil i pintoresc de la Cerdanya.

Les condicions meteorològiques que permeten la congelació del llac no són habituals. En general, el fenomen es dona quan hi ha temperatures per sota dels 0°C durant diverses jornades seguides, sovint associades a l'arribada d'un anticicló que aporta dies assolellats i freds. Aquests dies de bon temps són els que permeten que la temperatura de l'aigua baixi de forma contínua, especialment durant la nit, quan la radiació solar ja no influeix sobre la superfície del llac i l'aire fred es concentra sobre l'aigua. Si el vent és suau o absent, el gel es forma de manera uniforme i més ràpida.

La congelació del llac també depèn de l'humitat i la pluja. Quan la humitat és baixa i no hi ha precipitacions, el gel es forma més fàcilment. No obstant això, si les condicions són més humides o plou, el procés de congelació es retarda i el gel pot ser més fràgil i perillós. En aquest sentit, els vint centímetres de neu que van caure a Puigcerdà dissabte passat han ajudat a consolidar una capa de fred sobre l'aigua.

El llac gelat amb els edificis senyorials del perímetre / MIQUEL SPA

L'altitud de Puigcerdà (uns 1.200 metres) juga un paper fonamental en la creació d'aquestes condicions extremes, ja que permet que el fred es mantingui més temps en comparació amb altres zones més baixes. Això fa que, tot i que la congelació del llac no sigui un fenomen que es produeixi cada any, quan es dona, és un esdeveniment molt especial que marca l'hivern de la comarca.

Amb el pas dels anys, la congelació del llac de Puigcerdà s'ha convertit en un referent natural de la zona. Tanmateix, el canvi climàtic ha afectat la regularitat d'aquest fenomen. Amb l'augment de les temperatures mitjanes, la durada de les gelades s'ha reduït, i les condicions necessàries per aconseguir la congelació del llac poden ser menys freqüents. Així, l'esdeveniment ha passat de ser una tradició recurrent a un fenomen més esporàdic i rar.

Hoquei sobre l'estany

El primer partit d'hoquei sobre gel a Puigcerdà va tenir lloc l'any 1958 sobre la capa de gel natural del llac de Puigcerdà. Aquest esdeveniment marca l'inici de l'afició a l'hoquei gel a la comarca de la Cerdanya, ja que, abans de la creació de les infraestructures actuals,

el llac va ser el lloc on es va practicar aquest esport de manera improvisada.

Els primers jugadors eren majoritàriament joves del poble que aprofitaven les condicions meteorològiques per practicar l'esport durant l'hivern, quan el gel cobria la superfície del llac. Aquest partit de 1958 va ser el punt de partida per a una tradició que va anar creixent al llarg dels anys, fins a culminar amb la creació del Club Gel Puigcerdà l'any 1971.

Jugadors del Club Gel sobre l'estany el 2018 / **ARXIU PARTICULAR**

L'hoquei sobre gel es va consolidar com una pràctica esportiva local, i el record d'aquells primers partits sobre el llac ha quedat impregnat en la història de l'esport a Puigcerdà. Els joves, en condicions moltes vegades difícils a causa del gel irregular i les temperatures extremes, van aconseguir establir les bases d'una passió que perdura fins als nostres dies.

L'any 2018 un grup d'exjugadors, jugadors i aficionats del club van rememorar aquells primers partits i van jugar sobre el llac gelat.